

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.006.010.003.002

Αρ. Τηλ.: (+357) 22408930, 22408928

E-mail: ahadjikyriacou@environment.moa.gov.cy

22 Μαρτίου 2021

Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Αγαπητέ κύριε/κυρία,

Θέμα: Ενστάσεις που αφορούν την Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) από την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος, της εταιρείας Prometheas Asphalt Ltd, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Μιτσερού

Αναφορικά με το παραπάνω θέμα, για το οποίο σχετικές είναι οι ενστάσεις που υποβλήθηκαν στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης του έργου, ενημερώνουμε όλους τους ενιστάμενους, ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος συμμερίζεται και κατανοεί πλήρως τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες τους, οι οποίες θα αξιολογηθούν και θα ληφθούν υπόψη πριν την έκδοση της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης.

Λόγω του μεγάλου αριθμού ενστάσεων που υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος, με βάση το άρθρο 27 του περί της Εκτίμησης στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος, της εταιρείας Prometheas Asphalt Ltd, στα διοικητικά όρια της κοινότητας Μιτσερού, το Τμήμα Περιβάλλοντος αποφάσισε όπως σχολιάσει/αναλύσει/ απαντήσει σε όλα τα θέματα που τίγονται στις ενστάσεις, συγκεντρωμένα σε μια ολοκληρωμένη επιστολή/ανακοίνωση. Παρακάτω απαντώνται τα κύρια θέματα για τα οποία υποβλήθηκαν οι σχετικές ενστάσεις:

Το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του, με ημερομηνία 29 Ιουλίου 2020, ενέκρινε το πλαίσιο δράσεων για τη μετακίνηση των μονάδων παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος της εταιρείας Cyfield Asphalt Ltd στο Γέρι και Prometheas Asphalt Ltd στο Τσέρι, εξουσιοδοτώντας τους αρμόδιους Υπουργούς να δώσουν οδηγίες στις αρμόδιες υπηρεσίες να υλοποιήσουν τις απαιτούμενες δράσεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές τους, για την άμεση έναρξη υλοποίησης της μετακίνησης.

Έκτοτε και κατόπιν ενδελεχούς διερεύνησης, το Υπουργείο Εσωτερικών ενημέρωσε στις 4 Δεκεμβρίου 2020 τις εταιρείες παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος για τα τεμάχια τα οποία προτίθεται το Κράτος να τους εκμισθώσει για τη μετακίνηση των μονάδων τους. Η καταρχήν επιλογή των νέων τεμαχίων χωροθέτησης των εργοστασίων παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος έγινε με

γνώμονα ότι η πολεοδομική ζώνη που θα επιλεγεί, να επιτρέπει την εν λόγω δραστηριότητα. Η τελική χωροθέτηση θα εξαρτηθεί από τη Γνωμάτευση της Περιβαλλοντικής Αρχής με βάση την αξιολόγηση του κάθε έργου.

Παρόλο που το προτεινόμενο έργο αποτελεί βαριά βιομηχανική ανάπτυξη, το οποίο χωροθετείται σε Βιομηχανικές Ζώνες, Κατηγορίας Α, στην παράγραφο 9.9.2.2 (Βιομηχανικές Αναπτύξεις Κατηγορίας Α), της Δήλωσης Πολιτικής αναφέρεται ότι είναι δυνατόν να επιτρέπει κατ' εξαίρεση τη χωροθέτηση τέτοιου τύπου ανάπτυξης εκτός των πιο πάνω Ζωνών ή Περιοχών (και σε γεωργική ζώνη), η οποία σχετίζεται λειτουργικά με μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες, η οποία είναι δυνατό να επιτρέπει μέσα ή κοντά στο χώρο όπου διεξάγονται νόμιμα τέτοιου είδους δραστηριότητες, περιλαμβανομένων και αναπτύξεων παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος, premix ή άλλων αναπτύξεων παρομοίου τύπου.

Για το θέμα της διεξαγωγής στρατηγικού σχεδιασμού χωροθέτησης ασφαλικών εργοστασίων και σχετικής περιβαλλοντικής μελέτης στρατηγικού σχεδιασμού (ΣΜΠΕ), είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η Δήλωση Πολιτικής και τα Τοπικά Σχέδια καθορίζουν τη χωροθετική πολιτική του κράτους όσον αφορά βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Υπάρχουν συγκεκριμένες πολεοδομικές ζώνες στις οποίες μπορούν να χωροθετηθούν οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις. Τονίζεται επίσης ότι με βάση τη σχετική νομοθεσία για τη Δήλωση Πολιτικής και τα Τοπικά Σχέδια διεξάγονται Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και αξιολογούνται από την Περιβαλλοντική Αρχή. Είναι εκτός νομοθεσίας και εκτός διαδικασίας να γίνεται χωροθετική πολιτική και ΣΜΠΕ για κάθε είδος βιομηχανικής εγκατάστασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 26(7) του Ν. 127(Ι)/2018 «Προτού υποβάλει Μελέτη, ο κύριος του έργου υποχρεούται να προβεί σε δημόσια διαβούλευση και τουλάχιστον σε μια δημόσια παρουσίαση πριν οριστικοποιήσει το περιεχόμενό της, με στόχο να δοθεί η δυνατότητα στην ενδιαφερόμενη αρχή τοπικής διοίκησης και το κοινό να υποβάλουν σχόλια και προτάσεις για τις επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον. Νοείται ότι οι απόψεις αυτές παρατίθενται στη μελέτη μαζί με σχολιασμό για το βαθμό στον οποίο λήφθηκαν υπόψη». Το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει εκδώσει κατευθυντήριο οδηγό για την εφαρμογή της Οδηγίας 2014/52/ΕΕ και των άρθρων 26(7) και 21 (κατά περίπτωση) του Ν. 127(Ι)/2018. Στον οδηγό θέτονται ενδεικτικές μορφές δράσης τις οποίες μπορεί να ακολουθήσει ο κύριος του έργου: • Δημόσια Παρουσίαση • Συμβουλευτική Ομάδα Εκπροσώπων • Έκθεση Πληροφοριών • Συνεντεύξεις • Ερωτηματολόγια.

ΜΕ βάση το πιο πάνω άρθρο, στις 29/12/2020 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή δημόσια παρουσίαση και τα σχόλια/προβληματισμοί του ενδιαφερόμενου κοινού συμπεριλήφθηκαν στη ΜΕΕΠ. Επιπλέον, ο μελετητής του έργου προσέγγισε τις Τοπικές Αρχές των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, παρέχοντας Έκθεση Πληροφοριών σχετικά με το έργο, στις 17 Δεκεμβρίου 2020. Οι συγκεκριμένες μέθοδοι δημόσιας διαβούλευσης επιλέχθηκαν εξαιτίας της απαγόρευσης συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού ατόμων που προβλέπουν τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Υγείας λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο του 2018, υποβλήθηκε ΜΕΕΠ στις 20/1/2021, στο Τμήμα Περιβάλλοντος. Επιπλέον, ζητήθηκε η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων στις 3/2/2021, με βάση τα σχόλια/ερωτήματα που τέθηκαν και από άλλα αρμόδια τμήματα και της ομάδας συμβούλων ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου, τα οποία υποβλήθηκαν στο σύνολό τους στις 17/2/2021.

Με βάση το άρθρο 36 του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, το οποίο εναρμονίζεται με την σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία(2014/52/EU) η εκπόνηση των ΜΕΕΠ ανατίθεται από τον κύριο του έργου σε αρμόδια γραφεία/μελετητές/επιστήμονες, με επιστημονικό υπόβαθρο / ειδικότητα σε περιβαλλοντικά θέματα. Οι υπηρεσίες εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον που παρέχουν οι μελετητές των έργων πρέπει να είναι στα υψηλότερα επαγγελματικά πρότυπα και να ενεργούν κατά τρόπο ανεξάρτητο, αμερόληπτο και αντικειμενικό διασφαλίζοντας τη μη σύγκρουση συμφερόντων. Άλλωστε, η Περιβαλλοντική Αρχή διασφαλίζει την επάρκεια του περιεχόμενου της Μελέτης και την εγκυρότητα όλων των στοιχείων που συλλέγονται, πριν προχωρήσει στη τεχνική αξιολόγησή της, στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις ή παραστάσεις τρίτων προσώπων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 και τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης που διεξάγεται.

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, η οποία εξετάζει τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή/ και λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρουν στο περιβάλλον και τα μέτρα μείωσης ή αντιμετώπισής τους, αποτελείται από ειδικούς εκπροσώπους Τμημάτων/Υπηρεσιών, αρμόδιους για όλες τις περιβαλλοντικές παραμετρους, καθώς και ΜΚΟ Οργανισμούς (Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου και έναν εκπρόσωπο από μη κυβερνητική οργάνωση η οποία δεν εκπροσωπείται από την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου). Επιπλέον, για την αξιολόγηση του συγκεκριμένου έργου συμμετέχει μια ομάδα 4 ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου, με τους οποίους το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει συνάψει συμφωνία για παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Η ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε περιλαμβάνει επαρκή περιγραφή του έργου και των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών του χώρου που θα επηρεαστεί. Το εύρος και το περιεχόμενό της ΜΕΕΠ, είναι με βάση, το Άρθρο 26 (1) του Νόμου Ν. 127(I)/2018 και συμμορφώνεται με όλα τα σχετικά κατευθυντήρια έγγραφα του Τμήματος Περιβάλλοντος και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στην ΜΕΕΠ συμπεριλαμβάνονται ειδικά κεφάλαια για τις αθροιστικές και συσσωρευτικές επιπτώσεις.

Για το εν λόγω έργο δεν ζητήθηκε η ετοιμασία Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (Δέουσα Μελέτη) αλλά λήφθηκε υπόψη η απόσταση από την προστατευόμενη περιοχή του δικτύου Natura 2000 Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Περιοχή Μιτσερού – Αγροκηπιάς»-CY2000003. Η τελική θέση χωροθέτησης του έργου απέχει περίπου 330 μέτρα από το ανατολικό τμήμα της προστατευόμενης περιοχής και περισσότερο από 1 km από το ανατολικό τμήμα της προστατευόμενης περιοχής. Επομένως, κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου δεν αναμένεται κατάληψη γης και σφράγιση εδάφους που θα οδηγούσαν σε απώλεια οικοτόπων και ειδών χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής. Επιπρόσθετα, η πρόσβαση στην τελική θέση χωροθέτησης του έργου δεν διέρχεται μέσα από την προστατευόμενη περιοχή αλλά γίνεται μέσω του κύριου δρόμου οπότε δεν αναμένεται υποβάθμιση των οικοτόπων και των ειδών χαρακτηρισμού λόγω αυξημένης κίνησης οχημάτων εντός της προστατευόμενης περιοχής. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατεύθυνση των ανέμων στην περιοχή είναι κυρίως προς τα νότια και νοτιοανατολικά και ότι η απόσταση της τελικής θέσης χωροθέτησης του έργου από την προστατευόμενη περιοχή προς τα νοτιοανατολικά είναι μεγαλύτερη από 1 km, δεν αναμένεται υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα εντός της προστατευόμενης περιοχής που ενδεχομένως να οδηγούσε σε υποβάθμιση των οικοτόπων και των ειδών χαρακτηρισμού. Ως εκ τούτου δεν αναμένονται επιπτώσεις στα προστατευόμενα είδη της περιοχής Natura 2000 και δεν απαιτείται Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων).

Για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, στην ΜΕΕΠ λήφθηκε υπόψη περιοχή ακτίνας 1.5 χλμ. από τα όρια του χώρου ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου, καθώς και οι οικιστικές ζώνες κοινοτήτων ευρύτερης περιοχής (2.8 – 6 χλμ.) και το μοναστήρι Αγίου Παντελεήμονα, Αχεράς (2.3

χλμ.). Η νέα προτεινόμενη περιοχή χωροθέτησης του ασφαλτικού της εταιρείας Prometheas Asphalt Ltd βρίσκεται σε απόσταση (2.8 – 6 χλμ.) από τις οικιστικές περιοχές. Φυσικά οι οποιοσδήποτε επιπτώσεις από την λειτουργία της ασφαλτικής μονάδας, στην ποιότητα του αέρα μιας περιοχής επηρεάζεται από τις μετεωρολογικές συνθήκες, το ανάγλυφο του εδάφους (επίπεδο, απλό ή σύνθετο), την παρουσία κτηρίων αλλά και οποιαδήποτε άλλη υψομετρική διαφορά, την θερμοκρασιακή αναστροφή κ.α.

Η μονάδα παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος που θα μεταφερθεί στο Μιτσερρό είναι όπως περιγράφεται και στη ΜΕΕΠ η μονάδα που βασίζεται στη διαδικασία ανάμιξης πρώτων υλών και την παραγωγή ασφαλτικού σκυροδέματος σε παρτίδες (batch mix). Η μονάδα αναμένεται να βελτιωθεί όπως αναφέρεται στην ΜΕΕΠ, με εισηγήσεις για εγκατάσταση συστήματος αντιρρύπανσης και στον χώρο εκφόρτωσης του τελικού προϊόντος σε οχήματα, αλλαγή στο ύψο του φουγάρου μέχρι τα 15m, και θα ορισμός πριν από την έναρξη λειτουργίας του έργου κατάλληλα καταρτισμένου ατόμου επί μόνιμης βάσης ως υπεύθυνος για την συνεχή ομαλή λειτουργία του εξοπλισμού και των συστημάτων παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος, το οποίο να τηρεί στοιχεία της λειτουργίας και της συντήρησης σε ειδικό βιβλίο καταχωρήσεων.

Επιπρόσθετα, ο μελετητής του έργου προτείνει να γίνει δοκιμαστική λειτουργία της εγκατάστασης (commissioning) και με ταυτόχρονη διενέργεια μετρήσεων εκπομπών αερίων ρύπων στα φουγάρα της εγκατάστασης, ώστε να διασφαλιστεί ότι τηρούνται όλες οι οριακές τιμές εκπομπής των αερίων ρύπων που τίθενται από τις αρμόδιες αρχές. Επίσης, εισηγείται σειρά από διαχειριστικά μέτρα και μέτρα παρακολούθησης του έργου, που διασφαλίζουν ότι η λειτουργία του έργου στην περιοχή που θα εγκατασταθεί, δεν θα δημιουργεί προβλήματα στις γύρω κοινότητες.

Δεν αποτελεί αντικείμενο της ΜΕΕΠ να εξετάσει ενδεχόμενες μελλοντικές επεκτάσεις του υφιστάμενου οδικού δικτύου. Στο πλαίσιο της ΜΕΕΠ, έχει αξιολογηθεί η κυκλοφοριακή επιβάρυνση του οδικού δικτύου τόσο κατά τη φάση κατασκευής, όσο και κατά τη φάση λειτουργίας του προτεινόμενου έργου. Πληροφοριακά, έχει εγκριθεί από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, η βελτίωση του δρόμου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου (4 λωρίδες κυκλοφορίας), τον οποίο διασταυρώνει κάθετα ο υφιστάμενος δρόμος (δρόμος προς Αγ. Ιωάννη Μαλλούντας), που οδηγά προς το προτεινόμενο τεμάχιο χωροθέτησης της μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος.

Αναφορικά με το εύλογο ερώτημά σας γιατί η συγκεκριμένη μονάδα δεν παραμένει στο Τσέρι και δεν γίνεται βελτίωση της υφιστάμενης εγκατάστασης, αποτελεί πολιτική απόφαση και το Τμήμα Περιβάλλοντος λαμβάνει υπόψη και εφαρμόζει την εν λόγω απόφαση. Η εταιρεία Prometheas Asphalt Ltd έχει υπό την ιδιοκτησία της μια εγκατάσταση στο Τσέρι, στην οποία λειτουργούν 2 μονάδες παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος. Η προτεινόμενη μονάδα αφορά τη μετακίνηση της μιας εξ αυτών. Αναφορικά με την άλλη μονάδα, έχει προταθεί από το κράτος όπως χωροθετηθεί στην Καλαβασό. Η δυναμικότητα της προτεινόμενης μονάδας στο Μιτσερρό σε σχέση με την υφιστάμενη μονάδα θα είναι περίπου η μισή. Μάλιστα, λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ευρύτερη περιοχή Τσερίου λειτουργούν σήμερα 3 μονάδες παρασκευής ασφαλτικού σκυροδέματος και 1 μονάδα αποθήκευσης ασφάλτου (η οποία λειτουργεί όλο το 24ωρο), η παραγωγή ασφαλτικού σκυροδέματος στην περιοχή Μιτσερού θα ισούται με λιγότερο από το 1/3 σε σχέση με σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση στην περιοχή της Ενορίας Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στο Δάλι. Οι 2 υφιστάμενες μονάδες στο Τσέρι απέχουν 1.4 Km από την οικιστική περιοχή και το τεμάχιο εγκατάστασης του ασφαλτικού εφάπτεται με την περιοχή Natura 2000, Άλυκος Ποταμός.

Συνοψίζοντας, στη ΜΕΕΠ αξιολογούνται και αναλύονται επαρκώς τα περισσότερα από τα θέματα που τίγονται στις υποβληθείσες ενστάσεις και αποτελούν αντικείμενο της ΜΕΕΠ και όχι γενικότερα

θέματα, πολιτικών αποφάσεων ή αρμοδιοτήτων Κρατικών Τμημάτων / Υπηρεσιών και όχι του μελετητή. Για το θέμα των επιπτώσεων σε θέματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και οσμών συνεχίζονται οι μετρήσεις και η διερεύνηση από τα αρμόδια Τμήματα (Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας), καθώς και από την ομάδα συμβούλων των 4 ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου, ούτως ώστε να τεκμηριωθεί η συνεισφορά μιας μονάδας ασφαλτικού σκυροδέματος στα θέματα υποβάθμισης της ποιότητας του αέρα και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται.

Πρώτιστο μέλημα του Τμήματος Περιβάλλοντος είναι η προστασία και διαφύλαξη του περιβάλλοντος (φυσικού και ανθρωπογενούς). Η Περιβαλλοντικής Αρχή, πριν προχωρήσει στην έκδοση Γνωμοδότησης θα αξιολογήσει ενδελεχώς όλες τις περιβαλλοντικές πτυχές του έργου και σε περίπτωση που θεωρήσει ότι η κατασκευή και λειτουργία του, θα επιφέρει περιβαλλοντικές επιπτώσεις που να μην μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη λήψη μέτρων θα προχωρήσει με την απόρριψή του.

Κώστας Χατζηπαναγιώτου
Διευθυντής

